Dosarul nr. 4-3268/2023 4-23141188-12-4-03102023

Hotărâre
În numele Legii

02 mai 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, în componența:
Președintele ședinței, judecător Negru Alexandru
Grefier Munteanu Andreea, Negru Nicoleta
Interpret Burujiu Nina

Cu participarea:
Persoanei acuzate contravențional Sanduleac Elena
În lipsa:
Agentului constatator Grițac Andrei

examinând în ședința de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională intentată în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 întocmit la 25.09.2023 de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Grițac Andrei, potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, în privința cet. Sanduleac Elena, născută la *****, domiciliat în *****, *****, *****, a

C O N S T A T A T :

1. La data de 25.09.2023, de către agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Grițac Andrei a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996. Potrivit acestuia, lui Sanduleac Elena i s-a incriminat că, la 12.09.2023, ora 14:49, în com. Ciorescu, str. Moldova, fiind mama minorului *****, nu ar fi contribuit la educarea acestuia, astfel că ultimul l-ar fi agresat fizic pe colegul său de clasă ***** provocându-i dureri fizice. Pretinsele acțiuni ale lui Sanduleac Elena au fost încadrate de către agentul constatator, la prevederile art. 63 alin. (1) din Codul contravențional. Potrivit deciziei agentului constatator s-a dispus remiterea cauzei instanței de judecată, în temeiul art. 395 CC.
2. Procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 din 25.09.2023 a fost încheiat în prezența persoanei acuzate contravențional, iar prin semnătura aplicată în rubrica nr. 19 din procesul verbal contravențional, a confirmat primirea unei copii a procesului verbal la data respectivă.
3. La 02.10.2023, Inspectoratul de Poliție Rîșcani a remis în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) dosarul contravențional nr. MAI05 877996 din 25.09.2023 pentru a fi examinat. Cauzei contravenționale i-a fost atribuit nr. manual 4-3268/2023 și a fost repartizat judecătorului Negru Alexandru la 03.10.2023.
4. În ședința de judecată agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Grițac Andrei fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-a prezentat, însă prin cererile din 15.01.2024 și 17.01.2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Din aceste motive, instanța de judecată cu referire la prevederile art. 455 CC a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa agentului constatator înștiințat legal.
5. În ședința de judecată persoana în privința căreia s-a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție – Sanduleac Elena, a menționat că la 12.09.2023, ********** la lecția de

educația fizică nu a împărțit mingea cu colegii, s-a enervat că echipa lui pierde, a lovit peste picior un coleg, pe o fată, după care l-a lovit pe copilul ei, a spus că a dorit să lovească în minge dar a lovit în picior. A împins copiii, numea cu cuvinte necenzurate elevii și jignea părinții elevilor, inclusiv pe aceasta a numit-o cu cuvinte dure necenzurate pe care nu vreau să le pronunțe. După lecții, pe drum spre casă, ********** din nou a început să numească copilul acesteia dar și pe ea, în rezultat au început să se bată, să se îmbrâncească. ********** l-a trântit pe copilul acesteia la pământ, fiind din punct de vedere fizic mai dezvoltat. Copilul acesteia este mic și slab. Colegul lor erau cu ei, acesta nu le-a permis să se bată, i-a despărțit. Copilul acesteia a venit acasă și l-a întrebat de ce a reacționat și a zis că nu s-a reținut deoarece mama este ceva sfânt. Tot ce a povestit, a înțeles din povestirile copiilor care au fost obținute de diriginta clasei. ********** nu o singură dată a jignit colegii săi dar și pe copilul său, după acest caz, acesta a fost ultima dată, iar eu am transferat copilul în altă școală, înțelegând cu nu mai este posibilitate copilul să rămână în acea școală. Copilul acesteia după 14 septembrie a fost transferat într-o altă școală. Pornind de la toate cele întâmplate, nu mai avea puteri și discuțiile cu părinții lui ***** nu mai aveau rezultat. Cu părinții au decis să se unească să scrie plângere la poliție, deoarece nu înțelegeau ce să facă mai departe, deoarece mai mulți părinți au suferit din cauza acțiunilor acestuia. Menționează despre caracteristica eliberată de diriginta clasei în care a învățat, în care se menționează că este responsabil, atent, este respectat de colegi și profesori, este prietenos și nu este conflictual, întotdeauna este gata să ajute copilul și are rezultate bune. Totodată am luat caracteristica eliberată de profesorul de la Liceul ***** unde copilul acum învață conform căreia ***** este liniștit, cântărit, bine s-a încadrat în colectiv, isteț i-a decizii și este respectat de colegi și profesori și este respectuos. În școala precedentă era șeful clasei și acum în al doilea semestru și colegii lor l-au ales șeful clasei. Într-o perioada scurtă s-a manifestat lider și a fost votat de 17 colegi. Nu sunt de acord cu acuzația agentului constatator, îl educ normal pe copil, are caracteristici pozitive, învață la școala muzicală, merge la club sportiv, nu este conflictual, este comunicativ, are mulți prieteni, este iubit de colegi, este rugat să se întoarcă la școala anterioară.

6. Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a anula procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996, întocmit la 25.09.2023 de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Grițac Andrei, și de a înceta procesul contravențional inițiat în temeiul acestuia, din următoarele considerente de fapt și de drept.

7. Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) CC, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

8. Articolul 10 din CC stabileşte că este contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

9. Conform prevederilor art. 375 CC, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

10. Conform art. 425 alin. (1) şi (2) din CC, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor

circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

11. Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) CC, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

12. Instanța de judecată reține că în cauza Adrian Constantin contra României (cererea nr. 21175/03 par. 18-19), Curtea a indicat că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispoziţiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzaţiei" aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana pusă/trimisă în judecată este oficial înştiinţată în scris cu privire la temeiul legal şi factual al acuzaţiilor care i se aduc. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzaţiei, adică la faptele materiale de care este acuzat şi pe care se bazează acuzaţia, dar şi încadrarea juridică a faptelor, şi aceasta în mod detaliat [Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC), nr. 25444/94, pct. 51, CEDO 1999 II]. Sfera de aplicare a acestei dispoziţii trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din convenţie. În materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la acuzaţiile aduse unui acuzat, şi deci cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa o poate reţine împotriva sa, este o condiţie esenţială a echităţii procedurii. Dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nicio formă deosebită de informare a acuzatului cu privire la natura şi cauza acuzaţiei care i se aduce. În sfârşit, există o legătură între lit. a) şi b) de la art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauza acuzaţiei trebuie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-şi pregăti apărarea (Pélissier şi Sassi, citată anterior, pct. 52-54).

13. În ordinea celor menționate, instanța de judecată reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

14. Instanţa de judecată reţine că la caz actul de acuzare contravenţională este reprezentat de procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 întocmit la 25.09.2023 de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Griţac Andrei, potrivit semnelor contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, în privința cet. Sanduleac Elena, născută la *****.

15. Studierea acestui act, denotă că fapta pe care agentul constatator i-o incriminează lui Sanduleac Elena este descrisă după cum urmează „la 12.09.2023, ora 14:49, în com. Ciorescu, str. Moldova, fiind mama lui *****, acesta l-a agresat fizic pe colegul său de clasă ***** provocându-i dureri fizice. La fel, ********** nu este la prima abatere disciplinară.".

16. Din jurisprudența specificată la pct. 12 din prezenta hotărâre este evident că agentul constatator, la formularea acuzației, urmează să indice în mod explicit fapta (acțiunea sau inacțiune) ce i se incriminează acuzatului. Doar în aceste condiții, persoana acuzată înțelege ce i se incriminează și implicit obține posibilitatea de a se apăra efectiv. Pe de altă parte, respectarea acestei rigori, permite instanței să distingă obiectul cauzei contravenționale concrete, să determine obiectul probațiunii și implicit să verifice modul în care agentul statului s-a achitat de executarea obligației de probațiune ce-i incumbă.

17. În acest sens, instanța de judecată reține că în actul de acuzare (procesul verbal contravențional) nu este indicată fapta concretă (acțiunea sau inacțiunea) care în viziunea agentului statului ar reprezenta îndeplinire necorespunzătoare a obligației de întreținere sau de educare a minorului. Din contra, materialele cauzei denotă că agentul statului a formulat o acuzație neclară, fără a raporta fapta contravențională pe care pretinde a constatat-o la elementele componenței de contravenție de la art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

18. În viziunea instanței această omisiune admisă de agent, denotă că la caz, procesul verbal contravențional este întocmit cu derogare de la prevederile art. 443 alin. (1) pct. d) CC, care obligă ca în acesta să se indice fapta contravenţională, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice.

19. Instanța de judecată, luând în calcul cele specificate la pct. 16, având în vedere constatarea enunțată la pct. 18 din prezenta hotărâre, apreciază că în speță omisiunile enunțate afectează în mod esențial fondul cauzei și potrivit prevederilor art. 445 alin. (2) CC implică nulitatea procesului verbal contravențional.

20. În continuarea aceleiași idei, instanța de judecată reține că, în condițiile în care agentul nu a formulat o acuzație clară, probatoriul administrat de acesta nu este unul coerent și orientat spre demonstrarea unei anumite fapte (acțiuni / inacțiuni) exacte.

21. Se reține în acest sens că la materialele cauzei contravenționale nu există nici o probă administrată potrivit prevederilor art. 425 CC, care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil că la 12.09.2023, ora 14:49, în com. Ciorescu, str. Moldova, Sanduleac Elena ar fi admis o acțiune, sau contrar obligațiilor pe care le are în calitatea sa de părinte potrivit art. 58-60 din Codul Familiei, ar fi admis o careva inacțiune, care ar putea fi calificată ca îndeplinire necorespunzătoare a obligației de întreținere sau îndeplinire necorespunzătoare a obligației de educare a copilului **********.

22. În contextul constatării de la alineatul precedent, instanța de judecată reține și faptul că la materialele cauzei nu se regăsesc probe administrate care să indice asupra faptului că ********** l-ar fi lovit pe ***** la 12.09.2023 și ar exclude versiunea acuzatei că fiul ei doar se apăra pe sine și o colegă de a sa de conduita ilicită și agresivă a lui *****.

23. Se reține că la dosarul contravențional pornit în baza art. 63 alin. (1) CC în privința lui Sanduleac Elena a fost anexat procesul verbal cu privire la contravenție din 25.09.2023, raportul subofițerului superior al BPRO al DP mun. Chișinău din 12.09.2023, cererea lui ***** Veaceslav din 12.09.2023, declarațiile lui Sanduleac Elena, raportul de prelungire a termenului de examinare din 13.09.2023 și raportul agentului constatator Grițac Andrei din 25.09.2023.

24. Totodată, în ședința de judecată a fost audiată în calitate de martor Grigorieva Alexandra, care a comunicat că așa persoană ca Sanduleac Elena cunoaște, copiii lor prietenesc. Așa persoană ca ***** Veaceslav nu cunoaște, îl cunoaște pe fiul acestuia ********** și puțin o cunoaște pe mama lui **********. Referitor la cele întâmplate la 12.09.2023, ea nu cunoaște. Poate menționa că atunci când fiul ei minor învăța în clasa a 2-a a avut conflicte cu copilul **********, care era clasa a 3-a. ***** încerca să își manifeste superioritate în raport cu copilul

ei. Despre relația dintre ********** și *****, știe că ultimul la fel încerca și în raport cu Sanduleac să își manifeste superioritate. Aceste informații le cunoaște de la fiul ei *****, născut în *****. Cunoaște că ***** și ***** învață în aceeași clasă, fiul ei este cu un an mai mic ca ei. Referitor la situația din 12.09.2023, fiul ei i-a spus că a fost o bătaie între cei doi, însă toată școala este împotriva lui ***** întrucât acesta teroriza ceilalți copii.

25. Instanța de judecată reține că informația relevată de actele enunțate este insuficientă pentru a formula în baza ei o concluzie fermă referitoare la esența și existența faptei contravenționale specificate în actul de acuzare și referitoare la eventualul autor al acesteia.

26. Se conchide astfel că instanței de judecată nu i-au fost prezentate de către agentul constatator probe care să demonstreze că Sanduleac Elena ar fi comis contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) CC.

27. Instanța de judecată reiterează că sarcina individualizării și demonstrării faptelor indicate în procesul verbal contravențional revine agentului statului, iar instanța, pornind de la principiul imparțialității și independenței nu se poate substitui acestuia, în procesul de administrare a probatoriului. La fel, sarcina respectivă nu poate fi inversată în sensul obligării acuzatului să-și demonstreze nevinovăția sa.

28. În condițiile respective se constată că la caz prezumția de nevinovăție a acuzatului contravențional nu a fost răsturnată.

29. Luând în calcul prevederile art. 445 CC, deoarece în speţă a fost stabilit că agentul constatator a încălcat prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) şi e) CC la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 877996 din 25.09.2023, iar acest fapt atrage nulitatea procesului verbal întocmit în privința cet. Sanduleac Elena și implicit afectează iremediabil dreptul la apărare, instanţa de judecată consideră necesar de a declara nul procesul verbal nr. MAI05 877996 din 25.09.2023.

30. În condițiile în care, la caz, actul de acuzare întocmit în privința lui Sanduleac Elena (procesul verbal cu privire la contravenție) nu conține fapta contravenţională și circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei imputate lui Sanduleac Elena, dar și în situația în care în speță, prezumția de nevinovăție a acestuia nu a fost răsturnată de către agentul statului, instanța de judecată se vede în imposibilitate de a conchide referitor la existența faptei specificate în actul de acuzare și implicit referitor la eventuala comitere a acesteia de către acuzat.

31. Se reține că potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) CC (1),procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei.

32. Potrivit art. 461 alin. (1) CC în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravenţional.

33. Din motivele expuse în prezenta hotărâre, deoarece în speță procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 din 25.09.2023 este lovit de nulitate, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a anula procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996, prin care cet. Sanduleac Elena i se incriminează comiterea contravenției stabilite de art. 63 alin. (1) CC, și de a dispune încetarea procesului contravențional în legătură cu nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție,

dar și cu faptul că în conduita cet. Sanduleac Elena, născută la *****, c/p *****, nu este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 63 alin. (1) CC

În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), art. 441, 454 și 462 CC, instanța de judecată a

H O T Ă R Â T:

Se anulează integral procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 din 25.09.2023 întocmit de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Grițac Andrei.

Se încetează procesul contravențional pe marginea acuzației formulate în raport cu Sanduleac Elena c/p ***** de comitere a contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) CC al RM, în legătură cu nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 877996 din 25.09.2023, dar și în legătură cu faptul că în conduita cet. Sanduleac Elena, născută la *****, c/p *****, nu este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 63 alin. (1) CC.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președintele ședinței,
Judecător Negru Alexandru